

Secretariat Interdiocesà
de Pastoral Obrera de
Catalunya

Acció Catòlica Obrera
(ACO), Germanor
Obrera d'Acció Catòlica
(GOAC), JOC Nacional
de Catalunya i les Illes,
Moviment Infantil i
Juvenil d'Acció Catòlica
(MIJAC) i Coordinadora
de Capellans Obrers.

8 de març: Quan la vergonya encara ha de canviar de bàndol

Es fa estrany que en un manifest hi hagi tantes referències explícites a tocaments indesitjats. Sembla que el llenguatge sòcio-polític (i eclesial!) hauria de ser més políticament correcte, analític i distant. Però enguany, a l'hora de tractar aquesta qüestió, hem volgut partir del testimoni real, gens estrany, d'una dona treballadora d'un barri obrer de Barcelona. Perquè:

- ◆ **Els tocaments indesitjats, la contemplació de les companyes com a simples elements sexuals, la manca de respecte persisteixen.** En graus diversos, des dels absurds acudits masclistes sobre la sexualitat o sobre la vida quotidiana, fins a la pederàstia i a les violacions col·lectives.
- ◆ **Els abusos de poder a la feina continuen, sovint amb la indiferència o la burla de tercers,** que no gosen o no volen fer costat a les abusades, sense adonar-se que l'humiliació a una companya és l'humiliació a totes i reforça els estereotips. El dany és col·lectiu.
- ◆ Com hem vist recentment, **denunciar i abordar judicis** és un procés llarg, car i molt dolorós, agreujat per un sistema judicial pervers.
- ◆ **La situació de risc és alta en contextos vulnerables:** les dones que són en situació irregular i no tenen permís de residència, les dones que han de compartir habitatge amb estranys, les dones que fan feines a domicili sovint en condicions molt precàries i que estan soles...
- ◆ **Ara com abans moltes dones són enganyades i obligades a exercir la prostitució contra la seva voluntat.**
- ◆ Si bé és cert que hi ha molts més recursos on acudir, també ho és que **de vegades el suport no passa de ser un maquillatge institucional:** hi ha associacions que han vist reduïdes, i molt, les subvencions que rebien per aquest concepte.

Hem après de Gisèle Pelicot que la vergonya pot i ha de canviar de bàndol. Aquest és el nostre compromís: a casa, a l'Església, a la feina, al barri. Per canviar actituds, per denunciar abusos, per acabar amb les condicions de vulnerabilitat de tantes dones.

En aquest text, només Jesús és capaç de percebre una dona que pateix. La dona roman invisible per al seu entorn, i no es deixa vèncer per la indiferència. Actua amb esperança.

Hi havia una dona que patia de pèrdues de sang des de feia dotze anys i s'havia gastat en metges tot el que tenia per a viure, però ningú no havia estat capaç de curar-la. La dona es va acostar per darrere a Jesús i li tocà la borla del mantell, i a l'instant l'hemorràgia se li va estroncar. Jesús preguntà: "Qui m'ha tocat?" Tots negaven que ho haguessin fet, i Pere digué: "Mestre, però si tota la gent t'estreny i t'empeny!". Jesús insistí: "Algú m'ha tocat; sé que una força ha sortit de mi". La dona, veient-se descoberta, s'acostà tremolosa a Jesús, es prosternà als seus peus i va explicar davant de tota la gent per què l'havia tocat i com havia quedat guarida a l'instant. (Lluc 8,43-47)

¿A tu no t'han tocat mai sense el teu consentiment? Un testimoni

La primera experiència és la del cinema. A casa, des de ben petita, hi anàvem tot sovint, amb la mare, disposades a empassar-nos una pel·li rere l'altra en sessió contínua. Aviat vaig aprendre que era assenyat posar-me al passadís fent servir la meua mare d'escut. Perquè era habitual trobar-te amb una mà aliena sobre la cuixa.

El segon bloc d'experiències va ser el camí de l'escola i de l'institut. Vivíem envoltats de fàbriques. Quan els treballadors esmorzaven s'asseien al sol, a la porta, i feien tornar vermella tota femella que els passés per davant. Si tenies corbes passaves molta vergonya. Un pas més dins d'aquest camí escolar era la presència esporàdica d'exhibicionistes. L'entorn era ple de descampats que afavorien els homes de la gavardina. T'hi acostumaves. Procuraves mirar en una altra direcció i mantenir distàncies.

També el metro quan anava ple era ocasió de tocaments i refregaments ben molestos i gens casuals. Més endavant, a la feina he viscut coses que s'acceptaven amb normalitat: que algun dels teus companys et piqués el cul afectuosament, s'adrecés a alguna dona fent al·lusió al seu pit (per massa o per massa poc) o, com li passava a una amiga, que li estirés sistemàticament la goma dels sostenidors (fins que el company va rebre una sonora i molt celebrada bufetada!). Encara he vist, no fa pas gaires anys, algun cap que petonejava les dones del despatx cada dia sí o sí, o que s'entestava a fer-los massatges si es quedaven soles a treballar amb ell.

Potser els moments més greus han estat un intent de violació (un diumenge al migdia) del qual em vaig deslliurar a força de córrer i de tocar tots els timbres dels veïns i un assetjament quan anava a peu per carretera, en què un home despulat es masturbava davant meu, tornava al cotxe i apareixia més endavant: sis quilòmetres així i no se'm va acudir ni prendre nota de la matrícula! Vaig reaccionar com una pàmfila!

Algunes coses d'aquestes són declaradament de mala fe. D'altres, no, són fetes amb –pretesament– afecte, però clarament ambigües o desagradables. He après també que desempallegar-se'n exigeix determinació i córrer el risc de ser titllada d'antipàtica o d'exagerada o de maniàtica, perquè no sempre l'assetjador té pinta d'esbudellador. De vegades la té de persona venerable. Explicar-ho genera una certa incomprensió. Costa fer entendre que m'agrada el contacte físic, els petons i les fortes abraçades, però no pas amb tothom ni de la mateixa manera.

Crec que la meua experiència en aquest camp no té res d'excepcional. Són petites o grans agressions que moltes dones hem normalitzat i que ens traïem de sobre com el qui espanta mosques. M'adono que rarament les he explicades i que tampoc no em fa cap il·lusió catalogar-me de víctima. Però està clar que no sóc l'única. Hi ha molt a lluitar, encara.